

2020, een jaar om (niet) snel te vergeten voor de sector!

Inleiding

In het jaarverslag over 2019 van het bestuur van de Stichting Nederlandse Draf- en Rensport (SNDR) werd al ruime aandacht besteed aan de consequenties van de COVID-19 crisis voor onze sector. Daarin is o.a. aangegeven dat er op het moment van het schrijven van dat verslag (mei 2019) nog veel onzekerheden bestonden waardoor het lastig was een realistische doorkijk te maken naar de rest van 2020. Inmiddels bevinden we ons nog steeds in een moeizame situatie als gevolg van deze crisis. Gelukkig worden onze 'trainingsritten' (veel reguliere benamingen zijn om diverse redenen aangepast) op de A-banen inmiddels 'gedoogd' door de lokale autoriteiten waarbij een strikt protocol moet worden gehanteerd en waarbij publiek voorlopig nog niet welkom is tijdens meetings waarop deze 'trainingsritten' worden verreden. Vooral de optimale relatie tussen het management van de Renbaan Duindigt met de Gemeente Wassenaar heeft een doorslaggevende rol gespeeld bij het realiseren van de gewenste 'gedoog' situatie. Daardoor is een periode van vijf (!!!) maanden afgesloten waarin de continuïteit van de draf- en rensport is gegarandeerd door uit te wijken naar België. Dit is gerealiseerd door bijzonder intensieve en effectieve samenwerking door alle betrokken partijen, waarbij zeker het management van Victoria Park Wolvega en Mons moeten worden benoemd. Daarmee is het Klassieke seizoen voor de tweejarigen alsnog gerealiseerd en zijn de Premium 'trainingsritten' als 'kurk waarop de sector momenteel drijft' behouden voor de sector. Verder wordt reikhalzend uitgekeken naar een verdere verlichting van de restricties waardoor ook publiek, in welke vorm dan ook, weer welkom zijn op de koersbanen en de kortebanen. Alle banen hebben daar veel baat bij vanwege de noodzakelijke (o.a. horeca) inkomsten maar vooral ook voor de sfeer en beleving van onze sport. Die aspecten spelen vooral een doorslaggevende rol bij de A-banen met een beperkt aantal meetings, de grasbanen en de kortebanen.

Resultaten 2020

De behaalde resultaten in 2020 zijn door de uitzonderlijke situatie op generlei wijze te vergelijken met de resultaten over eerdere jaren. Om de impact van de COVID-19 crisis toch nadrukkelijk te illustreren zijn hieronder toch de behaalde resultaten in vergelijking met 2019 (tussen haakjes) weergegeven. Daarin zijn de op Mons georganiseerde meetings opgenomen:

- Totaal aantal gerealiseerde meetings: 51 (80)
- Totaal aantal verreden trainingsritten draf: 367 (625)
- Totaal aantal verreden trainingsritten ren: 10 (31)
- Totaal aantal starts draf: 3295 (5362)
- Gemiddeld aantal starters draf: 9,23 (9,03)
- Verreden prijzengeld draf: € 1.405.346 (€ 2.317.378)
- Verreden prijzengeld ren: € 14.725 o.a. door wegvallen rennen voor Arabische volbloeds (€ 144.950)
- Gemiddeld prijzengeld per trainingsrit: € 3.937 (€ 3.901)

- Totale wedomzet langebaan: € 2.345.631,80 (€ 4.217.780,05)
- Totale wedomzet kortebaun (slechts 2 verreden op de Renbaan Duindigt): € 55.054 (€ 1.000.062)
- Totale wedomzet buitenlandse koersen: € 19.131.375 (€ 17.633.353)

Omdat gedurende langere periodes Nederland vrijwel het enige land in Europa was waar geen 'trainingsritten' verreden mochten worden, zijn veel deelnemers uitgeweken met hun paarden om daar te starten en in sommige gevallen zelf voor langere tijd een 'satelliet' stal te exploiteren. Het totaal in het buitenland gewonnen prijzengeld is binnen de administratie van de SNDR niet volledig bekend maar wel is duidelijk dat de deelname aan de 'trainingsritten' in het buitenland veelal (zeer) succesvol zijn geweest. Mede daardoor is de teruggang van het aantal deelnemers (eigenaren, trainers, fokkers, etc.) relatief beperkt gebleven zoals gebleken is bij de hernieuwde registraties in januari 2021. Ook van de vanuit de overheid aangeboden financiële steun aan MKB-bedrijven is door onze sector goed gebruik gemaakt. Helaas is er door de ook in Frankrijk strenge restricties wel een duidelijke daling te constateren in de wedomzet bij de PMU op de Premium 'trainingsritten'. Onze sport is (nu nog) in belangrijke mate afhankelijk van de afdrachten van de totale wedomzet in binnen- en buitenland waardoor het financiële 'ecosysteem' in 2020 sterk onder druk heeft gestaan!

Bedrijfsresultaten SNDR

In 2020 is er een significante daling opgetreden van de bruto-opbrengsten als gevolg van de gereduceerde afdracht over de wedomzet: € 2.807.584 t.o.v. € 3.979.120 in 2019. Uiteraard zijn mede daardoor ook de directe kosten gedaald: € 1.936.268 t.o.v. € 3.014.923 in 2019. De netto-opbrengsten komen daarmee voor 2020 op € 871.316 t.o.v. € 964.197 in 2019. Ook de som de vaste kosten daalde naar € 877.240 t.o.v. € 980.731 in 2019. Het totale bedrijfsresultaat van de SNDR in 2020 komt daarmee uit op minus € 5.241 t.o.v. minus € 14.718 in 2019.

I.v.m. de negatieve consequenties voor onze sector als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe Wet op de Kansspelen/Kansspelen op Afstand (WOK/KOA) is door de overheid een in principe eenmalige compensatie/transitiebijdrage toegekend en uitbetaald van € 3,2M (onderverdeeld in € 2,95M t.b.v. de SNDR en € 250K t.b.v. de Kortebaunbond). Deze toekenning kent de nodige restricties m.b.t. de besteding en geldt voor een periode van 3 à 4 jaar tot het moment waarop de effecten van de WOK/KOA zullen worden geëvalueerd in 2024. Daarnaast is nog geen beoordeling ontvangen van de Europese Commissie om vast te stellen of er in dit geval sprake zou zijn van (niet geoorloofde) staatssteun. Als de EC van mening is dat de compensatieregeling een vorm van ongeoorloofde staatssteun is, zal bovengenoemd bedrag moeten worden terugbetaald. Het nu al gebruiken van deze middelen vraagt dan ook om de nodige behoedzaamheid.

Vooruitzichten voor 2021

Zoals eerder aangegeven is het nog onduidelijk wanneer de sector weer terug kan/zal keren naar een 'normale' situatie. Hierdoor staat de vastgestelde koerskalender voor 2021 onder de nodige druk. Tot begin mei 2020 heeft dit inmiddels geleid tot de annulering van twee meetings (1 maal op de Almar ZEturf

Arena en 1 maal op de Drafbaan Groningen). Daarnaast zijn de aanvangstijdstippen van een aantal meetings aangepast om te bezien of daardoor in vooral in het buitenland hogere wedomzetten kunnen worden gegenereerd. Voor de rest van 2020 zijn er helaas ook al diverse meetings op voorhand geannuleerd o.a. de grasbaan meeting in Hilversum en de eerste grasbaan meetings in Emmeloord in Joure. Er wordt nog bezien of er later in het seizoen ruimte gaat ontstaan voor eventuele herprogrammering van enkele van die meetings. Ook de kortebaankalender staat onder druk vanwege de geldende restrictie dat er geen publiek aanwezig mag zijn. Daardoor zijn al diverse kortebanen in mei en juni geannuleerd en voor diverse later geprogrammeerde kortebanen wordt gezocht naar alternatieve data later in 2021. Ook het Klassieke seizoen is conform de situatie in vertraagd naar een latere periode in het jaar. Vanuit de SNDR wordt nadrukkelijk bezien of het totaal aantal geprogrammeerde meetings in 2021 daadwerkelijk kan worden gerealiseerd maar daarbij blijft er uiteraard een grote afhankelijkheid van de ontwikkelingen m.b.t. de COVID-19 restricties.

Sinds 1 januari maakt de SNDR als volwaardig lid weer deel uit van de Sectorraad Paarden (SRP). Een belangrijke les uit 2020 is wel dat een constructieve relatie met de Nederlandse overheid een doorslaggevende randvoorwaarde is om de continuïteit van de sport zowel nu als in de toekomst te kunnen blijven garanderen. Het markeren van onze positie en standpunten is effectiever als we daarbij deel uitmaken van het grotere geheel van de paardensector in Nederland via de SRP!

Toekomstperspectief

Momenteel zijn er diverse ontwikkelingen die (grote) invloed kunnen en zullen hebben op het toekomstperspectief van de totale sector. In dit jaarverslag willen we de belangrijkste elementen daarvan kort toelichten.

De eerdergenoemde inwerkingtreding van de nieuwe WOK/KOA en de daaraan gekoppelde aanpassing van de grondslag van de Kansspelbelasting hebben zeer negatieve gevolgen voor de door de sector te ontvangen afdrachten uit de in Nederland gegenereerde wedomzetten. Vooralsnog wordt verwacht dat de inwerkingtreding per 1 oktober 2021 zal gaan plaatsvinden. Op dat moment zal de wettelijk verplichte afdracht over de wedomzet in Nederland op de buitenlandse koersen volledig komen te vervallen. Mogelijk zal het aantal wedaanbieders van online weddenschappen op de 'trainingsritten' worden uitgebreid (ZEbetting&Gaming) heeft hierop nu nog een monopolie, waarbij deze positie voor offline weddenschappen nog doorloopt tot 1 juli 2022). Momenteel lopen er nog onderhandelingen met de huidige wedvergunninghouder om een nieuwe samenwerkingsovereenkomst aan te gaan voor meerdere jaren waarin naast de wettelijk verplichte afdracht van de wedomzet op de Nederlandse 'trainingsritten' van 10% over het Bruto spelresultaat (BSR) additioneel ook nog een privaatrechtelijke afdracht wordt vastgelegd van die wedomzet. De resultaten van die besprekingen zullen naar verwachting op korte termijn bekend worden. Met de mogelijke 'nieuwe' wedvergunninghouders zullen soortgelijke afspraken moeten worden gemaakt. De omvang en de mogelijk daaruit te ontvangen inkomsten zijn nu nog niet vast te stellen.

Op basis van de te verwachten reductie aan inkomsten vanuit de afdrachten over de wedomzet zijn zowel vanuit het bestuur van de SNDR als vanuit het management van de A-banen initiatieven gestart om te komen tot een aangepast 'verdienmodel' voor de sector vanaf 2022. Daarin past o.a. een meer zelfstandige positie van de banen als (mede-)risicodragers bij de financiering van de prijzengelden en fokpremies van de te verrijden 'trainingsritten'. Daarbij wordt het licentiemodel van VPW als richtinggevende constructie gebruikt. Ook de SNDR-organisatie zal zich moeten gaan ontwikkelen tot een meer op afstand geplaatst 'bonds-bureau' die zich richt op de kerntaken die vanuit de overheid zijn belegd bij de stichting: garanderen van de integriteit van de sport in brede zin (regelgeving, jurering, voorkomen van match fixing en gebruik ongeoorloofde middelen, etc.) en ontwikkeling van de totale sector. De eerste initiatieven daartoe zijn inmiddels gestart.

Over de ontwikkelingen m.b.t. de Renbaan Duindigt kan op dit moment nog geen concrete informatie worden gepubliceerd. Wel is inmiddels het rentepercentage van de hypothecaire lening gereduceerd van 6% naar 4% en is de betaling van de rentelasten aan de financiers per 1 april 2021 opgeschort voor een periode van twee jaar. Dit geeft de tijd om tot een acceptabele oplossing te komen voor deze al jaren op de exploitatie van de sector drukkende verplichting!

Het voortbestaan van de Drafbaan Groningen in het stadspark staat onder druk door de megalomane plannen van de Gemeente Groningen om het betreffende terrein in te gaan richten als evenementenlocatie. Door intensieve inspanningen van de KHRV Groningen lijkt inmiddels het politieke draagvlak voor deze plannen te gaan wankelen. Daarnaast is een juridische procedure gestart om op basis van een toegekende ontruimingsbescherming nog 1 à 2 jaar door te mogen gaan met het verrijden van 'trainingsritten' op de drafbaan in Groningen. De uitkomsten daarvan zijn onzeker maar voor 2021 is het verrijden van de Klassieke Sweepstakes gelukkig al wel zeker gesteld. Het bestuur van de SNDR gaat ervan uit dat ook het Honderdjarig jubileum zal kunnen worden gemarkeerd door het verrijden van trainingsritten op de drafbaan in Groningen!

De rensport heeft in 2020 een ongekende teruggang meegemaakt. Het totaal aantal verreden 'trainingsritten' is gereduceerd naar een aantal (10) waardoor er niet meer van een professionele bedrijfstak kan worden gesproken. Een belangrijke factor daarbij is het volledig wegvallen van de trainingsritten voor Arabische volbloeds die eerder onder verantwoordelijkheid van de Dutch Arabian Racing Committee (DARC) werden georganiseerd. Het is onduidelijk of dit in de (nabije) toekomst gaat wijzigen. Veel van de op de Renbaan Duindigt gevestigde trainers van volbloeds nemen in het buitenland (succesvol) deel aan de trainingsritten in het buitenland, maar het niveau in Nederland is sterk gedevalueerd. Zonder nieuwe impulsen wordt een moeilijke toekomst voorzien voor de rensport in Nederland.

Het Trotting Classic Tour (TCT) initiatief heeft in 2020 aangetoond een grote stimulerende rol te spelen voor de sector met een ongekend hoog aantal ingeschreven paarden. Daardoor kunnen vanaf 2021 hoog gedoteerde koersen worden toegevoegd aan de koerskalender, kunnen de prijzengelden en fokpremies van de Klassiekers worden verhoogd, zal de verkoopwaarde van jaarlingen aanzienlijk stijgen en zal zeker ook extra media-aandacht worden gegenereerd. Het initiatief heeft aangetoond dat de animo voor het hoogwaardige kwalitatieve segment

van de sector in Nederland nog steeds substantieel is. Hierop aansluitend wordt ook bezien wat er kan worden gedaan om ook de breedtesport nader te stimuleren. Initiatieven daartoe worden inmiddels breed uitgewerkt.

Het besturingsmodel van de sector met naast de SNDR, de VNDR en de ledenraad blijkt in de huidige tijd onvoldoende daadkracht te garanderen om de noodzakelijke ontwikkeling van de sport te kunnen garanderen. Daarin zal op korte termijn verandering moeten komen. De SNDR heeft o.a. daartoe gemeend het bestuur en de raad van toezicht te moeten uitbreiden met vooral noodzakelijke expertise op het gebied van bedrijfsvoering/automatiseren, financieel-economische aangelegenheden en marketing/PR aspecten. Door het vertrek van de kantoormanager van de SNDR zijn verregaande gesprekken gevoerd met een potentiële opvolger die invulling kan geven aan de transitie naar het eerder benoemde 'bondsbureau'.

Recent zijn diverse partijen gestart met initiatieven om de sector in de (social-)media meer nadrukkelijk op de kaart te zetten. Daarbij kan worden verwezen naar 'Wolvega live', de nieuwe website van trotr.nl, de berichtgeving vanuit het lijfblad 'Draf&Rensport' en het in professioneel in beeld brengen van de 'trainingsritten'. De uitdaging hierbij is het verbinden van die initiatieven tot een gezamenlijk complementaire inspanning om een breed publiek in Nederland te enthousiasmeren om zich op welke wijze dan ook te gaan bezighouden met onze prachtige sector.

Afsluitend

2020 was voor de hele sector een bijzonder tumultueus jaar waarin alle direct en indirect betrokkenen zijn geraakt. Daardoor is wel het besef sterk verhoogd dat er in de toekomst zaken 'anders' moeten worden geregeld om het bestaansrecht en de continuïteit in de toekomst te kunnen garanderen en om de randvoorwaarden te kunnen garanderen voor verdere ontwikkeling. De sportieve prestaties staan in het buitenland zeer hoog aangeschreven net als de kwaliteit en integriteit van de in Nederland verreden 'trainingsritten. Dat moeten we koesteren en waar mogelijk samen verder ontwikkelen. Het bestuur van de SNDR is ervan overtuigd dat er ook na de inwerkingtreding van de nieuwe WOK/KOA in 2021 een autonoom financieel organisatiemodel kan worden gerealiseerd waarmee die ontwikkeling kan worden gestimuleerd en we de vergrijzing van de sector kunnen stoppen. Ons product is dynamisch, aantrekkelijk, gevarieerd en internationaal. Dat moet ook in de toekomst garanderen dat we de unieke combinatie van die factoren met de omgang met onze topatleten, de paarden, kunnen gebruiken om de 'weg omhoog' te vinden en te volgen!